

Hiiumaa Laidude Kaitseala 1996.a. tegevuse aruanne

1. Üksuse struktuur

juhataja	1,0	töökohta
pearaamatupidaja	0,5	töökohta
remondi-lukksepp	1,0	töökohta
kassapidaja	0,5	töökohta, koondatud alates 15.01.1996.a.
koristaja	0,5	töökohta
koristaja	0,5	töökohta, koondatud alates 31.01.1996.a.

Töökohti jäi peale koondamisi 3 ja töötajaid 4, neist 2 poole töökohaga.

2. 1996.a. tööplaan

Kirjalik tööplaan puudus. Järgiti aastate jooksul väljakujunenud rutiinset tegevusplaani põhimõttel mida on vaja ja saab teha. Mõningaid muudatusi traditsioonilises tegevuses põhjustas juhatajate vahetumine 01.03.96 ja 15.06.96 ning juhataja ametikorteri remondi venimine (remont pidi tehtud saama 15.06.96, kuid lõppes seoses hilinenud alguse ja remonttööde mahu suurenemisega alles 21.10.96).

3. 1996.a. töö tulemused

3.1. Jooksev töö:

juhataja ametikorteri kap.remont;
kaitseala hallata olevate hoonete (10) ning rajatiste korrashoid ja jooksev remont;
poollooduslike maastike hooldustööd (Saarnaki ja Hanikatsi laiul ~60 ha niitmine ja võsast puhastamine);
laagriplatside ja territooriumi korrashoid;
maa- ja veesõidukite remont ja hooldus (vanused:paadid 10 ja 17 a., autod 22, 10 ja 7 a., traktor 17 a., mootorsaan 8 a.);
uue paadi viimistlemine;
tuuleveskite (arhitektuurimälestised !) toestamine Saarnakil ja Hanikatsil;
Saarnaki kivimuuli taastamine;
Saarnaki kaevkoogu parandamine;
Saarnaki rehemaja rookatuse harjamine;
Saarnaki tormis langenud puu poolt lõhutud välikäimla taastamine;
Saarnaki saunaahju ümberehitus;
talvine veelindude loendus;
kaasabi rahvusvahelise rannikumere uurimise programmile (kalastik - 2 nädalat augustis, ja hülged - 2 nädalat mais);
geobotaanilised tööd Saarnakil 22.-28. juulil (Tartu Ülikool);
Ahelaiu linnustiku uurimine (tellimustöö);
kaasabi statistilise metsakorralduse proovitükkide mõõtmisel Heinlaiul ja Saarnakil (15.08.96);
suvekuudel loodushuviliste (sh. õpetajate) vedamine laidude ja Salinõmme vahet, ekskursioonid (~15 gruppi);

kaitseala kasutuses oleva Saarnaki laiü külaliste maja riigiomandisse ostmise (hind 20 000 EEK) protsessi alustamine;
järelvalve-reidid laidudel.

3.2. Õigusloome:

kaitse-eeskirjade koostamine - T.Leito ja A.Miller ilma täiendava finantseerimiseta.

3.7. Propaganda:

toimus suuliselt ja näitlikult - umbes 15 ekskursiooni kaitseala keskusesse (T:Leito slaidiprogrammi näitamine ja kaitseala üldtutvustus) ning laidudele, sh. loodusloo õpetajatele (~30 inimest 31.07.96) ja Hiiumaa turismialasest seminarist osavõtjatele (~25 inimest 12.09.96).

4. Keskkonna seisund

Märke keskkonna seisundi halvenemisest ei täheldanud. Võrreldes varasemaga olevat vähenenud kalade arvukus meres ning mõningate lindude arvukus, mis on arvatavasti omavahel seotud ja mille algpõhjuseks võib olla viimaste aastate liiga intensiivne kalapüük. Kaitseala territooriumil loodusvarade kasutamist selle kitsamas mõttes ei toimu.

5. Keskkonkaitse olukord

1997.a. kavandatud:

kaitseala keskuse (Salinõmmes) heitvee-probleemi lahendamine imbsüsteemi rajamisega;

sorteerimata prügi asemel sorteeritud prügi saamiseks kaitseala prügikogumise kohtadesse täiendavate prügikastide paigutamine ja nende pealkirjastamine.

6. -

7. Kontaktid maavalitsuste ja kohalike omavalitsustega

Kontaktid maavalitsuse keskkonnaosakonnaga on tihedad ja asjalikud.

8. -

9. -

10. Täiendõpe

10.1. Täiendõpet saadi siseriiklikult järgmiselt:

arvutiõpe - pearaamatupidaja Ülle Vaks;

laevajuhtimise kursused - juhataja Andres Miller;

lindude ja elupaikade direktiive tutvustav kursus - juhataja Andres Miller.

Õpitu on võetud teadmiseks ja seda püütakse võimaluse korral kasutada oma igapäevatoos. Laevajuhtimise kursustel omandatu katsutakse praktikas järele järgmisel navigatsiooni-hooajal.

10.2. 1997. aastal sooviksin täiendõpet järgmistel teemadel:

kaitsekorralduskavade koostamine ja rakendamine ;

kehtiv seadusandlus (keskkonnaalane ja omandiga seonduv).

11. -

12. Finantseerimine

riigieelarvest saadi 330,4 tuhat krooni,

sh. investeeringud liikuva vara soetamiseks 150 tuhat krooni keskkonnafondist 200 tuhat krooni ametikorteri remondiks

Kogu riigieelarvest saadud raha kulus kaitseala tegevuskuludeks, investeringutest jäi 6 tuhat krooni kasutamata. Kaitsealale osteti uus 9-meetrine puidust mootorpaat koos varustusega, telliti järelkäru paatide veoks, kaks jalgratast ja üks jalgratta järelkäru bensiinikulude vähendamiseks. 20 tuhat liikuva vara soetamiseks määratud krooni oldi sunnitud kulutama kaitseala kasutada oleva, kuid riigile mittekuuluva külaliste majaks ümberehitatud endise lauda ostmiseks Saarnaki laiul. Kaitseala juhataja ametikorteri remondiks kulus kogu keskkonnafondist selleks eraldatud raha.

13. Informatika

13.1 Riistvara olem: 1 arvuti AT&T Globalyst 311, 8 MB RAM, 15";

1 laserprinter HP 4L.

13.2 Puudub tabelarvutuse ning spetsiaalne teksti- ja andmebaasitöötuse tarkvara.

13.3 Andmebaasid puuduvad. 1997. aastal on kavas, võimaluste piires ja vastava tarkvara saamisel, kaitsealal dokumentaalselt olemasoleva teabe koondamine arvutisse.

14. 1997.a. tööplan

Prioriteedid:

- kaitse-eeskirja ettevalmistamine kinnitamiseks;
- riigi omandisse jäetavate maade vormistamine - vajab täiendavat finantseerimist 15 300 EEK;
- kaitseala keskuse remont Salinõmmes - vajab täiendavat finantseerimist 100 000 EEK;
- ekspositsiooni uuendamine - vajab täiendavat finantseerimist 15 000 EEK;
- Hanikatsi laiul kordonile uue katuse ehitamine - vajab täiendavat finantseerimist 50 000 EEK;
- kaitseala entomoloogiline inventeerimine liblikaliste (*Lepidoptera*) osas - vajab täiendavat finantseerimist 23 500 EEK (voolugeneraator - 12 000 EEK, kütus generaatorile ja paadile - 4 000 EEK, abivahendid [automaatpüü-niste kellamehhanismid, kloroform, entomoloogilised nõelad, elektripirnid jmt.] - 1 500 EEK, entomoloogilise kogu kapp - 6 000 EEK);
- kaitsekorralduskava koostamine.

1997.a. tööde ajaline plaan:

- I kaitse-eeskirja projekti esitamine ministeeriumile, Saarnaki laiul külalistemaja (endine laut) riigiomandisse vormistamine, Saarnakilt prügi ära vedamine (kui jääolud võimaldavad), eelluure roo varumiseks;
- II ekspositsiooni uuendamise alustamine, kaitseala bilansis oleva vara revideerimine selle müümiseks või mahakandmiseks, keskuse inventariseerimine Salinõmmes, Saarnakilt pudelite ära vedu, Hanikatsilt pudelite ja prügi ära vedu, roo varumine;
- III küttepuude vedu Saarnakile ja Hanikatsile,

- üleminek sorteeritud prügi kogumisele,
roo varumine,
ekspositsiooni uuendamise lõpetamine.
- IV paatide ettevalmistamine uueks navigatsiooni-hooajaks,
motorrolleri ettevalmistamine ülevaatuseks,
Salinõmme keskuse veepumba väljavahetamine,
Hanikatsil uue välikäimla ehitamine;
- V Hanikatsil praeahju taastamine ja pliidi remont ning korstna puhastamine,
Saarnakil pliidi remont ja korstna puhastamine,
sadama sillaplankude osaline väljavahetamine,
paatide ja sadama ettevalmistamine ülevaatuseks,
paadikütuse toomine,
parve remont,
heitvee imbsüsteemi rajamine keskusesse Salinõmmes
bioloogilise seire (linnustik) algus,
entomoloogiliste välitööde algus;
- VI Väinamere ekspeditsiooni 1. etapp,
Kõrglaiu haudelinnustiku uurimine,
kaitseala keskuse remondi algus,
kaitseala külastajatele õppekursioonide korraldamise hooaja algus,
Saarnakil taluõue niitmine ja koristamine,
Hanikatsil majaümbruse niitmine ja koristamine,
bioloogilise seire (linnustik) lõpetamine;
- VII Väinamere ekspeditsiooni 2. etapp,
traktori ja niiduki ettevalmistamine niitmiseks,
Saarnaki ja Hanikatsi niitmine ning võsast puhastamine (kokku ~60 ha),
paadikütuse toomine;
- VIII Hanikatsil kordonile uue katuse ehitamine,
Saarnakil lauda rookatuse viimase ringi asendamine ja harjamine,
Saarnakil hoonete lakapealsete soojendamise ja sauna seinte triivimine
(tihedaks toppimine);
- IX keskuse pumbamaja remont Salinõmmes,
sadamas uue paatide ülesvedamistee valamine,
külastushooaja lõpp,
entomoloogiliste välitööde lõpetamine;
- X mootorsaani remont,
navigatsiooni-hooaja lõpp,
paatide ülesvedamine;
- XI Subaru ettevalmistamine ülevaatuseks,
hoonete ja masinapargi ettevalmistamine talveks;
- XII kaitsekorralduskava koostamine,
kokkuvõtete tegemine möödunud aastast ja uute sihtide seadmine.

10.01.1997.a. Salinõmmes

Andres Miller
juhataja alates 15.06.96.a.